

PLADEVALL, ANTONI:

Castellterçol. Història de la vila i el seu terme.

"EUMO-Ajuntament de Castellterçol (L'entorn, núm. 20).
Vic, 1991

El llibre que presentem en aquesta ressenya ha estat fruit de la voluntat d'un grup de persones que volien recuperar la història del seu poble. Així, davant la possibilitat de reimprimir un antic treball o d'encarregar-ne un de nou, els castellterçolencs van preferir l'edició d'un text inèdit que els oferís informació nova. Aquest fet els va esperonar per demanar a Antoni Pladevall que ampliés les notes que sobre Castellterçol havia recollit en realitzar un estudi sobre el monestir de l'Estany, estretament vinculat a la vila.

Cal dir, que l'encert en la tria ha estat absolut. Pladevall —un dels autors més prolífics de la historiografia local catalana— format al Seminari de Vic, a la Universitat de Lovaina i com a col·laborador del Dr. Eduard Junyent, ha realitzat una tasca important en redactar aquesta obra.

El llibre, escrit bàsicament per Pladevall i documentat en alguns casos per col·laboradors de la vila, ha estat precedit per altres estudis apareguts als programes de la Festa Major o als *Annals* de la casa Prat de la Riba. La publicació més important, però, ha estat el llibre de Jaume Carrera i Pujal *La vila de Castellterçol* —aparegut l'any 1948— i *Ampliacions al llibre La vila de Castellterçol* —de 1955—. L'obra d'aquest periodista i historiadore vinculat a Castellterçol, va ser redactada gràcies a les notes que anà recollint en documentar-se per realitzar altres obres. De fet, Carrera Pujal actuà amb criteris poc científics en desenvolupar el seu treball, donat que justificà l'absència d'alguns fons documentals com el parroquial, el del monestir de l'Estany o el del

RESSENYES

bisbat de Vic, argumentant que s'havien cremat el 1936, afortunadament, però, Pladevall els ha utilitzat en la seva investigació.

Castellterçol. Història de la vila i el seu terme en un principi es planteja com a complementari dels treballs de Carrera Pujal, és a dir, hauria d'haver abastat des dels temps més reculats fins a mitjan segle XVI. Malgrat tot, després d'haver mesurat aquell treball i la documentació existent, Pladevall i els seus col·laboradors reconsideraren la necessitat d'escriure un treball que, des dels temps prehistòrics i fins l'actualitat, expliqués la història de la vila.

El llibre consta d'una introducció a la geografia i a la prehistòria i diferents capítols que, tractant diversos temes, avancen cronològicament. Així, l'època medieval és explicada a través de la reorganització dels segles IX-XI, el castell, les esglésies, el monestir de l'Estany, les masies i els molins; l'època moderna s'il·lustra amb el govern de la vila, la immigració francesa, l'aprovisionament, els gremis, l'església, la guerra de Successió, els molins i la indústria del glaç; finalment, l'època contemporània s'expressa a través de la guerra del Francès, les guerres Carlines, les epidèmies, els hospitals, els gremis, personatges destacats, la industrialització, la vida associativa, els estiuiejants, els serveis, la guerra civil, la postguerra i l'actualitat. En darrer terme, s'inclouen quatre apèndixs que recullen les festes i les tradicions, els batlles i els alcaldes, el vocabulari tècnic del llibre i els noms, els renoms i els malnoms de Castellterçol. A més de les explicacions detallades dels diferents temes del llibre, Pladevall ha realitzat un excel·lent i rigorós treball amb vista als lectors que busquen informació ben documentada, ja que ha referenciat amb precisió tant els fragments de documents transcrits i les notícies apuntades com la bibliografia.

Tot i que el text del llibre és una eina molt valuosa, cal reconèixer que l'ús del medi gràfic és una altra fita important ja que, a més de complementar el text, aporta informació difícilment explicable en poques paraules. En aquest cas, s'ha comptat amb la col·lecció de fotografies de Josep Gallés, fetes entre la darrerria del segle XIX i el principi del XX; plànols, plantes, quadres i dibuixos.

Per posar punt i final a aquesta petita ressenya cal felicitar les persones que han fet possible aquest llibre i encoratjar els estudiosos perquè continuïn investigant per tal de conèixer més a fons la nostra història.